

Pr Kristina Kallas
Haridus- ja teadusminister

03 juuni 2026.a.

ARUPÄRIMINE

Eesti koolisüsteemi mõju laste vaimsele tervisele ja heaolule

Lugupeetud haridus- ja teadusminister

UNICEFi värske raport maalib Eesti laste olukorrast äärmiselt murettekitava pildi. Kuigi Eesti õpilased kuuluvad PISA testide põhjal Euroopa parimate akadeemiliste saavutustega noorte hulka, on laste ja noorte vaimne heaolu Euroopa Liidu kõige kehvemate seas. Raportis rõhutatakse, et tugev akadeemiline surve, vähene puhkeaeg, sotsiaalmeedia mõju ja koolikiusamine vähendavad laste eluga rahulolu ning süvendavad vaimse tervise probleeme.

Eesti haridussüsteemi kohta on viimasel aastal avaldatud ka mitmeid analüüse ja eksperthinnanguid, mis viitavad süvenevale probleemile. Eesti Inimarengu Aruande autorid on hoiatanud, et senine hariduse edulugu mõraneb ning järjest enam määravad lapse edukuse vanemate sissetulek, kooli ressursid ja ligipääs huviharidusele. Samuti on viidatud koolide kihistumisele ja kasvavale õpilaste ülekoormusele.

UNICEFi raportist selgub, et Eesti noorte sotsiaalsed oskused on oluliselt nõrgemad kui nende akadeemilised tulemused. Märkimisväärne osa õpilasi tunneb, et koolis on raske sõpru leida ning toetavaid suhteid luua. See viitab probleemidele koolikeskkonnas, kus õppetulemuste kõrval ei pöörata piisavalt tähelepanu laste sotsiaalsele ja emotsionaalsele arengule.

Samuti on avalikkuses kasvanud mure nutisõltuvuse, sotsiaalmeedia mõju ja laste vaimse tervise probleemide sagenemise pärast. Ekspertide hinnangul ei saa kool enam keskenduda üksnes akadeemilistele tulemustele, vaid peab võtma suurema rolli laste vaimse heaolu toetamisel ja turvalise arengukeskkonna loomisel.

Eeltoodust tulenevalt palume teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse § 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Kas haridus- ja teadusministeerium analüüsib seost Eesti koolisüsteemi kõrge akadeemilise surve ja noorte vaimse tervise probleemide vahel?
2. Milliseid samme astutakse koolikiusamise vähendamiseks ning turvalise ja toetava koolikeskkonna parandamiseks?
3. Kas haridus- ja teadusministeerium plaanib vähendada õpilaste ülekoormust, sealhulgas õppemahtu ja hindamissurvet?

Arupärimine

" 3. " 06. 2026. Nr. 1026

4. Milline on koolipsühholoogide, sotsiaalpedagoogide ja tugispetsialistide tegelik kättesaadavus Eesti koolides ning kuidas plaanitakse olukorda parandada? Kui palju on hetkel täimata ametikohti koolide juures?
5. Milliseid tegevusi nähakse ette õpilaste sotsiaalsete oskuste, koostöövõime ja vaimse vastupidavuse arendamiseks?
6. Kas ministerium peab vajalikuks kehtestada koolidele täiendavad juhised nutiseadmete ja sotsiaalmeedia kasutamise piiramiseks õppetöö ajal?

Lugupidamisega

Lauri Leht

Anastassia Kovalenko - Bleat

Vladimir Arkhipov

Vladimir Belobrovstsev